

પંચમહાલ જિલ્લો

- ▶ પંચમહાલ જિલ્લો ભારત દેશના પશ્ચિમ ભાગમાં આવેલા ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલો એક મહત્વનો જિલ્લો છે.
- ▶ પંચમહાલ જિલ્લાની દાહોદ, વડોદરા, ઉત્તરે મહીસાગર છોટાઉદેપુર જિલ્લાની સરહદો આવેલી છે.
- ▶ ક્ષેત્રફળ :- ૫૦૮૩ ચો. કિમી
- ▶ સ્થાપના :- ૧૯૬૦
- ▶ વિધાનસભાની કુલ સીટો :- ૬ { શેહરા, મોરવાહડક, ગોધરા, કાલોલ, હાલોલ અને લુણાવાડા }
- ▶ વસ્તી :- ૨૩,૮૦,૭૭૬ (૨૦૧૧ મુજબ)
- ▶ અક્ષર જ્ઞાન :- ૭૦.૭૮%
- ▶ સ્ત્રી પુરૂષ પ્રમાણ :- ૮૪૮ (દર હજારે)
- ▶ વસ્તી ગીચતા :- ૪૮૮ એક ચો.કિમી (વ્યક્તિ દીઠ)
- ▶ મુખ્ય મથક :- ગોધરા
- ▶ વિવિધ વિષય ની માહિતી અને રેગ્યુલર ફ્રી ટેસ્ટ, કરંટ અફેર્સ વગેરે માટે આજે જ ડાઉનલોડ કરો Gnan Bhandar મોબાઈલ એપ્લિકેશન
- ▶ તાલુકાઓ :- ૭ (૧)હાલોલ, (૨)કાલોલ, (૩)ગોધરા, (૪)જંબુઘોડા, (૫)શહેરા, (૬)ઘોઘંબા, અને (૭)મોરવા(હડક)
- ▶ તાલુકા પંચાયતની કુલ સીટો :- ૭(બેઠકો-૧૭૮) (ઘોઘંબા-૨૬, ગોધરા-૩૪, જંબુઘોડા-૧૬, કાલોલ-૨૪, શહેરા-૩૦, વામોલ-૨૪ અને મોરવાહડક-૨૪)
- ▶ જિલ્લા પંચાયતની કુલ સીટો :- ૩૮
- ▶ નગરપાલિકાની સંખ્યા અને વોર્ડ- ૧ (ગોધરા-૧૧ (૪૪)
- ❖ ગામડાંઓ :- ૬૦૦
- ❖ ગ્રામ પંચાયત :- ૪૮૭
- ❖ આરટીઓ નંબર :- GJ- 17
- ❖ પોસ્ટ પીનકોડ નં :-
- ❖ પાક :- મકાઈ, બાજરી, ડાંગર, તુવેર, જવ, કોદરા, તમાકુ અને ડુંગળી

- ❖ ઉઘોગ:- માટીનાં વાસણો , સિમેન્ટ ઉઘોગ, ટર્બાઈન,હળવા વાહનો,ઓટોમોબાઈલ અને ફિલ્મ ઉઘોગ
- ❖ ખનિજ:- સિલિકા, ગ્રેનાઈટ,ગ્રેવલ,બ્લેક ટ્રેપ,લાઈમસ્ટોનઅને મેગેનીઝ
- ❖ ડેરી :- પંચામૃત ડેરી (ગોધરા)
- ❖ નદીઓ:- મહી, મેસારી, પાનમ, વેરી,ગોમા,ભાદર, સુખી,સુકલા અને કરાડ
- ❖ વાવ :- ગેબનશાહની વાવ(યાંપાનેર),સાસુવહુની વાવ(લવાણા)
- ❖ મહેલ :- મરાઠાનો મહેલ (પાવાગઢ), પતઈ રાવળનો મહેલ (યાંપાનેર), ખાપરા –ઝવેરીનો મહેલ
- ❖ અભયારણ્ય :- રતનમહાલ પક્ષી અભયારણ્ય,જંબુઘોડા રીંછ અભયારણ્ય
- ❖ જળાશય :- હડક ડેમ
- ❖ ધોધ :- હાથણી માતા ધોધ (જંબુઘોડા), પોયણી ધોધ (કાલી નદી પર) (ધોધબા તાલુકો),ખૂણિયા મહાદેવનો ધોધ (પાવાગઢ)
- ❖ કુંડ :- ત્રિવેણી કુંડ અને અષ્ટકોણી કુંડ (યાંપાનેર),
- ❖ પર્વતો:- પાવાગઢ
- ❖ નૃત્ય :- યુદ્ધ નૃત્ય , ભીલ નૃત્ય
- ❖ રાજ્યકક્ષાનું વન:- વિરાસત વન (પાવાગઢ- ૨૦૧૧)
- ❖ અગત્યના સ્થળો :-હાલોલ ,લુણાવાડા ,ગરમ પાણીના ઝરા(ટુવા),મહાકાળી માતાનું મંદિર (પાવાગઢ), યાંપાનેર ,

વિશેષ નોંધ :

- ➔ આ જિલ્લાની મોટા ભાગ ની વસ્તી આદિવાસી છે.
- ➔ ગોધરા વેપારનું કેન્દ્ર છે.તે મેસરી નદીના કિનારે આવેલું છે.
- ➔ સરહદી ડુંગરોમાં આમળાં,મધ ,ચારોળી વગેરે થાય છે.
- ➔ ગોધરા તાલુકામાં ટુવા-ટીંબામાં ગરમ પાણીના કુંડ આવેલા છે.
- ➔ પાવાગઢનું મહાકાળી નું મંદિર અહીં આવેલું છે .
- ➔ વિવિધ વિષય ની માહિતી અને રેગ્યુલર ફ્રી ટેસ્ટ, કરંટ અફેર્સ વગેરે માટે આજે જ ડાઉનલોડ કરો Gnan Bhandar મોબાઈલ એપ્લિકેશન
- ➔ રીંછ,ચિત્તા માટેનું જાણીતું જંબુઘોડાઅભયારણ્ય જંબુઘોડામાં આવેલું છે.
- ➔ ડેઝર વિહારધામ આ જિલ્લામાં આવેલ છે.
- ➔ હાલોલમાં ફિલ્મ સ્ટુડિયો આવેલો છે.
- ➔ 11મી સદીમાં રચાયેલ ચંદ બારોટના કાવ્યમાં પાવાગઢનો ઉલ્લેખ જોવા મળે છે.
- ➔ પાવાગઢમાં મહાકાલી માતાનું પવિત્ર મંદિર આવેલું છે. આ ઉપરાંત સદનશા પીરની દરગાહ પણ આવેલી છે.
- ➔ હાલોલ તાલુકામાં આવેલ પાવાગઢ ડુંગર જવાળામુખી વિસ્ફોટથી બનેલો ગુજરાતનો સૌથી મોટો જવાળામુખી પર્વત છે. આ ડુંગર પર વિશ્વામિત્ર ઋષિની ગુફાઓ આવેલી છે.
- ➔ પાવાગઢ ડુંગર પર દૂધિયા, તેલિયા અને છાશિયા તળાવો આવેલા છે.
- ➔ મુઘલ બાદશાહ જહાંગિર ગુજરાતમાં આવ્યો ત્યારે યાંપાનેર જંગલોમાં હાથીનો શિકાર કરવા જતો હતો.
- ➔ હાલોલમાં હિંદુસ્તાન મોટર્સનો હળવા વ્યાપારી વાહનો બનાવવાનો પ્રોજેક્ટ આવેલો છે.
- ➔ પાવાગઢ ડુંગર ઉપર સૌથી પ્રાચીન મંદિર લકુલીશ મંદિર આવેલું છે જે આગિયારમા સૈકાનું શિલ્પ સ્થાપત્યનો નમૂનો છે.
- ➔ ગોધરા તાલુકાના ટુવા ખાતે ગરમ પાણીના ઝરા આવેલા છે.
- ➔ યાંપાનેરનો કિલ્લો, પાવાગઢમાં આવેલો છે. યાવડા વંશના વનરાજ યાવડાએ પોતાનું રાજ્ય પાછું મેળવવામાં મદદરૂપ થનારા યાંપા વાણિયા (વનરાજનો મિત્ર અને કુશળ મંત્રી)ની યાદમાં તેને યાંપાનેર વસાવ્યું.
- ➔ પંચમહાલમાં બ્રિટિશ વિરુદ્ધ ‘ નાયકદાસ આદિવાસી ચળવળ’ રૂપસિંઘ નેતૃત્વ હેઠળ થયું હતું.
- ➔ જંબુઘોડા તાલુકામાં જંબુઘોડા અભયારણ્યની સ્થાપના ઈ.સ. 1990માં કરવામાં આવી હતી. આ અભયારણ્યમાં રીંછ, દીપડા, વરૂ જેવા પ્રાણીઓ જોવા મળે છે. અહીં દુર્લભ ઊડતી ખિસકોલી જોવા મળે છે.
- ➔ પ્રથમ મેગેનીઝ ખાણ પંચમહાલ જિલ્લાના શિવરાજપુર ખાતે મળી હતી.
- ➔ પંચમહાલના હાલોલ તાલુકામાં આવેલું યાંપાનેરની સ્થાપના યાવડા વંશના રાજ વનરાજ યાવડાએ ૮મી સદીમાં કરી હતી. મહમદ બેગડાએ યાંપાનેર પર વિજય મેળવ્યા બાદ થોડા સમય માટે યાંપાનેરને તેની રાજધાની બનાવી હતી અને તેને મુહમ્માદાબાદ નામ આપ્યું હતું. યુનેસ્કોએ તેને ઈ.સ. 2004માં વૈશ્વિક વારસાના સ્થળોની યાદીમાં સ્થાન પામનાર પ્રથમ છે.

- ❖ વિવિધ વિષય ની માહિતી અને રેગ્યુલર ફ્રી ટેસ્ટ, કરંટ અફેર્સ વગેરે માટે આજે જ ડાઉનલોડ કરો Gnan Bhandar મોબાઇલ એપ્લિકેશન

Gnambhandar.com